

Wiad. entomol.	21 (2): 87-95	Poznań 2002
----------------	---------------	-------------

Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Hemiptera: Heteroptera*) Gór
Opawskich (Sudety Wschodnie) *

True-bugs (*Hemiptera: Heteroptera*) of the Góry Opawskie Mts.
(East Sudetes)

BARBARA LIS, JERZY A. LIS

Uniwersytet Opolski, Katedra Biosystematyki, Zakład Zoologii, ul. Oleska 22, 45-052 Opole,
e-mail: cydnus@uni.opole.pl

ABSTRACT: A list of 142 species of terrestrial true-bugs (*Heteroptera*) recorded from the Góry Opawskie Mts. (East Sudetes) is presented. 141 species are listed for the first time from the study area, among the 105 species new to the fauna of the East Sudetes and 5 species very rarely collected in Poland.

KEY WORDS: *Hemiptera*, *Heteroptera*, faunistics, Góry Opawskie Mts, East Sudetes, Poland.

Wstęp

Góry Opawskie są najdalej na wschód wysuniętą częścią Sudetów Wschodnich (KONDRACKI 1994), oraz jednym z najcenniejszych geobotanicznie obszarów na Śląsku Opolskim (NOWAK 2001). Ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe utworzono tu w 1988 roku Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” (KUŹNIEWSKI 1996), a same góry zostały uznane za ostoję przyrody wyznaczoną w ramach programu „Natura 2000” (NOWAK 2001).

Pod względem faunistycznym pluskwiaki różnoskrzydłe (*Heteroptera*) tego terenu nigdy nie były badane; jedynym wykazany stąd gatunkiem z tego rzędu był *Ischnodemus sabuleti* (FALL.), przedstawiciel rodziny *Blissidae*, schwytany przez autorów niniejszej pracy w 1997 roku, ale ze względu na rzadkość występowania na terenie Polski umieszczony we wcześniejszej pracy (HEBDA 1999).

---

* Druk pracy sfinansowany przez Uniwersytet Opolski.

Niniejsze opracowanie zawiera podsumowanie badań terenowych prowadzonych przez autorów na obszarze Gór Opawskich w latach 1996–2001; wykorzystano w niej również dane uzyskane w trakcie studenckiego obozu Koła Naukowego Biologów przy Uniwersytecie Opolskim w sierpniu 2001 roku.

Skróty stosowane w wykazie: BK – Biskupia Kopa (UTM: XR77); DWK – Dębowiec - Las Prudnicki, Wzgórze Klasztorne (XR87); JM – Jarnołówek - miasto (XR 77); JRP – Jarnołówek - Rozdroże pod Piekiełkiem (XR77); JZP – Jarnołówek - nad Złotym Potokiem (XR77); L – okolice osady Lipy - teren byłego poligonu wojskowego (XR87); NBP – Pokrzywna - rez. „Nad Bystrym Potokiem” w Dolinie Bystrego Potoku (XR77); PK – okolice wzniesienia Przednia Kopa (XR77); SK – Skałki „Karolinki” w okolicach miejscowości Jarnołówek (XR77); ŚK – okolice wzniesienia Średnia Kopa (XR77); ST – Starowice (XR77); SW – Skowronków (XR 77); TK – okolice wzniesienia Tylna Kopa (XR77); ŻO – okolice „Żabiego Oczka” koło miejscowości Pokrzywna (XR77); ł – naturalne łąki świeże, p – przydroża, z – zarośla, zr – zbiorowiska ruderalne.

Gatunki nowe dla fauny Sudetów Wschodnich oznaczono gwiazdką. Nazewnictwo gatunków przyjęto za katalogiem palearktycznych *Heteroptera* (AUKEMA, RIEGER 1995, 1996, 1999, 2001)

Wykaz gatunków

LEPTOPODOMORPHA

SALDIDAE

Saldula saltatoria (L.): NBP, 1 ex. p, 1 ex. ł; JZP, 3 exx. ł.

CIMICOMORPHA

TINGIDAE

*Dictyla humuli (H.-S.): DWK, 1 ex. ł; JZP, 10 exx. ł., NBP, 3 exx. ł; PK, 1 ex. p; TK, 3 exx. p; *Tingis cardui (L.): JZP, 1 ex. ł; L, 3 exx. ł; **Oncochila scapularis* (FIEB.): DWK, 1 ex. ł; **Dictyonota strichnocera* FIEB.: SK, 1 ex. p.

NABIDAE

*Nabis brevis SCH.: LWK, 1 ex. ł; JM, 3 exx. p, 2exx. ł, 1 ex. zr; JZP, 5 exx. ł; DWK, 1 ex. ł; ST, 9 exx. p; *Nabis ferus (L.): NBP, 3 exx. ł; L, 1 ex. ł; *Nabis flavomarginatus* SCH.: DWK, 3 ex. ł; JM, 7 exx. p, 2 exx. zr; JZP, 4 exx. ł; NBP, 9 exx. p; SK, 5 exx. ł; ST, 7 exx. p; TK, 1 ex. p; *Nabis limbatus* DAHLB.: BK,

1 ex. p; DWK, 1 ex. ł; JM, 1 ex. p; JZP, 1 ex. ł; NBP, 2 exx. p; SK, 1 ex. ł; ŻO, 1 ex. ł; **Nabis pseudoferus* REM.: JM, 3 exx. p, 1 ex. zr; NBP, 4 exx. ł; PK, 1 ex. p; *Nabis rugosus (L.): NBP, 3 exx. ł; JM, 2 exx. zr; **Himacerus apterus* (F.): JM, 2 exx. p; SK, 1 ex. ł; ŻO, 1 ex. ł; **Himacerus mirmicoides* (COSTA): JM, 1 ex. p; SK, 2 exx. p; ŻO, 2 exx. ł.

ANTHOCORIDAE

**Anthocoris amplicollis* HORV.: NBP, 1 ex. p; **Anthocoris confusus* REUT.: NBP, 1 ex. z; **Anthocoris nemoralis* (F.): NBP, 1 ex. z; **Anthocoris nemorum* (L.): BK, 2 exx. ł, 1 ex. p; JM, 8 exx. p; JZP, 5 exx. ł; NBP, 7 exx. ł, 5 exx. p; SW, 2 exx. p; TK, 6 exx. p; ŻO, 3 exx. ł; **Anthocoris simulans* REUT.: ŚK, 1 ex. p; *Orius minutus (L.): DWK, 2 exx. ł; JM, 12 exx. p, 1 ex., zr; JZP, 4 exx. ł; NBP, 4 exx. ł, 4 exx. p; SW, 7 exx. p; TK, 6 exx. p; *Orius niger (WOLFF): DWK, 1 ex. ł; JM, 9 exx. p, 3 exx. zr; JZP, 5 exx. ł; L, 1 ex. ł; NBP, 1 ex. zr; SW, 8 exx. p; TK, 3 exx. p; ŻO, 1 ex. ł.

MIRIDAE

Bryocoris pteridis (FALL.): BK, 1 ex. p; NBP, 6 exx. ł, 2 exx. p; *Monalocoris filicis* (L.): BK, 1 ex. p; JM, 3 ex. p; NBP, 3 exx. p; ŚK, 5 exx. p; **Macrolophus pygmaeus* (RAMB.): NBP, 5 exx. p; *Dicyphus errans* (WOLFF): NBP, 4 exx. p; SW, 1 ex. p; *Dicyphus globulifer* (FALL.): DWK, 5 exx. ł; JM, 1 ex. p; NBP, 3 exx. ł; *Dicyphus pallidus* (H.-S.): NBP, 6 exx. p; TK, 2 exx. p; **Deraeocoris ruber* (L.): NBP, 2 exx. p, 4 exx. ł; SK, 3 exx. ł; SW, 2 exx. ł; ŻO, 11 exx. ł; *Alloetomus gothicus* FALL.: DWK, 1 ex. ł; **Adelphocoris lineolatus* (GOEZE): DWK, 1 ex. ł; L, 1 ex. ł; **Adelphocoris quadripunctatus* (F.): DWK, 1 ex. ł; JM, 6 exx. p; JZP, 3 exx. ł; NBP, 2 exx. ł; SK, 4 exx. ł; ST, 4 exx. p; SW, 2 exx. p; ŻO, 3 exx. ł; *Apolygus lucorum (MEY.-D.): DWK, 4 exx. ł; JM, 2 exx. p, 3 exx. zr; NBP, 2 exx. ł; SK, 4 exx. ł; ST, 3 exx. p; SW, 1 ex. p; ŻO, 2 exx. ł; **Calocoris affinis* (H.-S.): JM, 1 ex. p; NBP, 1 ex. ł, 6 exx. p; TK, 3 exx. p; **Capsodes gothicus* (L.): JM, 1 ex. p, 2 exx. zr; SK, 1 ex. p; *Capsus ater (L.): BK, 1 ex. p; NBP, 3 exx., p, 4 exx. ł; JM, 1 ex. ł, 1 ex. p, 10 exx. zr; DWK, 3 exx. ł; SK, 1 ex. ł; *Capsus wagneri (REM.): BK, 1 ex. ł; NBP, 2 ex. ł; JM, 1 ex. p; *Closterotomus biclavatus* (H.-S.): SK, 1 ex. p; *Charagochilus gyllenhalii* (FALL.): DWK, 3 exx. ł; L, 2 exx. ł; JM, 2 exx. ł, 2 exx. zr; TK, 2 exx. p; *Grypocoris sexguttatus* (F.): NBP, 6 exx. p; **Liocoris tripustulatus* (F.): JM, 2 exx. p; JZP, 6 exx. ł; NBP, 5 exx. p; TK, 1 ex. ł; ŻO, 4 exx. ł; **Lygocoris pabulinus* (L.): BK, 6 exx. p; JM, 1 ex. p; NBP, 13 exx. p, 1 ex. ł; *Lygus pratensis (L.): NBP, 13 exx. ł, 8 exx., p; JM, 3 exx. p; JZP, 2 exx. ł; PK, 1 ex. p; BK, 2 exx. p; JRP, 1 ex. ł; SK, 1 ex. ł; ŚK, 2 exx. p; SW, 2 exx. p; TK, 3 exx. p; ŻO,

1 ex. †; *Lygus punctatus ZETT.: JZP, 1 ex. †; NBP, 1 ex. †; **Lygus rugulipennis* POPP.: NBP, 13 exx. p; L, 1 ex. †; DWK, 2 exx. †; JM, 1 ex. †, 3 ex. p, 1 ex. zr; JZP, 3 exx. †; SK, 1 ex. †; ST, 1 ex. p; SW, 4 exx. †; ŠK, 1 ex. †; TK, 1 ex. p; *Lygus wagneri* REM.: NBP, 1 ex. †; *Orthops basalis (A. COSTA): JZP, 1 ex. †; L, 1 ex. †; **Orthops campestris* (L.): JM, 1 ex. p; SW, 1 ex. p; *Phytocoris ulmi (L.): JM, 1 ex. p; **Phytocoris varipes* BOH.: DWK, 7 exx. †; JM, 2 exx. p; NBP, 2 exx. †; SK, 2 exx. †; ST, 11 exx. p; SW, 2 exx. p; **Polymerus asperulae* FIEB.: SW, 2 exx. p; **Polymerus microphthalmus* (WAGN.): JM, 4 exx. zr; **Polymerus unifasciatus* (F.): DWK, 3 exx. †; JM, 3 exx. p, 1 ex. †, 1 ex. zr; L, 5 ex. †; SK, 1 ex. †; TK, 1 ex. p; **Rhabdomiris striatellus* (F.): NBP, 2 exx. †, 4 exx. p; JM, 1 ex. p, 2 exx. zr; **Stenotus binotatus* (F.): DWK, 2 exx. †; JM, 1 ex. p; L, 2 exx. †; NBP, 2 exx. †; SK, 7 exx. †; ŽO, 1 ex. †; **Leptopterna dolabrata* (L.): JM, 4 exx. zr; NBP, 4 exx. †; SW, 1 ex. p; **Megaloceroea recticornis* (GEOFF.): JM, 1 ex. p, 1 ex. zr; DWK, 1 ex. †; **Notostira erratica* (L.): BK, 2 exx. p; JM, 1 ex. p, 1 ex. zr; DWK, 2 exx. †; L, 1 ex. †; SK, 5 exx. p; ST, 1 ex. p; SW, 2 exx. p; *Pithanus maerkeli* (H.-S.): DWK, 1 ex. †; NBP, 1 ex. p; **Stenodema calcata* (FALL.): JM, 6 exx. †, 5 exx. zr; JZP, 7 exx. †; NBP, 4 exx. p; PK, 4 exx. p; SK, 9 exx. †; *Stenodema holsata* (F.): BK, 3 exx. p; JM, 1 ex. p; NBP, 6 exx. p, 4 exx. †; TK, 1 ex. †; **Stenodema laevigata* (L.): JM, 1 ex. †, 4 exx. p; JZP, 2 exx. †; NBP, 2 exx. †; JRP, 1 ex. †; PK, 3 exx. p; SK, 3 exx. †; *Stenodema virens (L.): L, 1 ex. †; SW, 1 ex. p; **Trigonotylus caelestialium* (KIRK.): BK, 2 exx. p; JM, 3 exx. p; L, 2 exx. †; PK, 1 ex. p; *Halticus apterus* (L.): DWK, 4 exx. †; SW, 3 ex. p; **Orthocephalus coriaceus* (F.): DWK, 5 exx. †; JM, 7 exx. p, 1 ex. zr; SK, 1 ex. †; ST, 1 ex. p; ŽO, 1 ex. †; **Dryophilocoris flavoquadrimaculatus* (DEG.): NBP, 3 exx. †, 3 exx. p; **Globiceps fulvicollis* JAK.: DWK, 6 exx. †; **Heterocordylus tibialis* (HAHN): JM, 1 ex. zr; **Heterotoma planicornis* (PALL.): SW, 2 exx. p; *Mecomma ambulans* (FALL.): BK, 3 exx. †; NBP, 1 ex. †, 1 ex. p; ŠK, 1 ex.; **Orthotylus flavosparsus* (C.R. SAHLB.): JM, 4 exx. p; NBP, 1 ex. p; **Amblytulus nasutus* (KIRSCHB.): JM, 2 exx. p, 4 exx. zr; DWK, 1 ex. †; NBP, 2 exx. †, 2 exx. p; **Atractotomus magnicornis* (FALL.): BK, 1 ex. †; **Chlamydatus pulicarius* (FALL.): JM, 3 exx. p, 1 ex. zr; DWK, 2 exx., †; **Chlamydatus pullus* (REUT.): JM, 1 ex. zr; NBP, 1 ex. †; **Chlamydatus saltitans* (FALL.): DWK, 4 exx. †; **Criocoris crassicornis* (HAHN): DWK, 2 exx. †; JM, 3 exx. p; TK, 2 exx. p; ST, 1 ex. p; SW, 3 exx. p; ŽO, 3 exx. †; **Criocoris nigripes* FIEB.: JM, 1 ex. p; **Europiella artemisiae* (BECK.): DWK, 4 exx. †; JM, 9 exx. zr, 1 ex. p; NBP, 12 exx. †; **Harpocera thoracica* (FALL.): NBP, 3 exx. p; JRP, 1 ex. †; *Lopus decolor (FALL.): DWK, 7 exx. †; JM, 1 ex. p; **Megalocoleus tanacetii* (FALL.): JM, 6 exx. p; JZP, 1 ex. †; L, 3 exx. †; NBP, 5 exx. †; SK, 10 exx. †; ST, 4 exx. p; SW, 3 exx. p; ŽO, 2 exx. †; **Oncotylus punctipes* REUT.: DWK, 8 exx. †; JM, 4 exx. p, 3 exx. zr; NBP, 2 exx. †; SK, 2 exx. †;

ST, 5 exx. p; SW, 2 exx. p; ŻO, 1 ex. ł; **Orthonotus rufifrons* (FALL.): JM, 2 exx. p; *Phylus coryli (L.): JM, 1 ex. zr; **Phylus melanocephalus* (L.): JM, 1 ex. zr; **Plagiognathus arbustorum* (F.): NBP, 5 exx. ł, 2 exx. p; JM, 4 ex. p, 4 exx. zr; DWK, 1 ex. ł; SK, 21 exx. ł; TK, 5 exx. ł; ŻO, 3 exx. ł; **Plagiognathus chrysanthemi* (WOLFF): DWK, 7 exx. ł; JM, 2 exx. p, 1 ex. zr; NBP, 8 exx. p, 5 exx. ł; SK, 4 exx. ł; ST, 2 exx. p; SW, 1 ex. p; ŻO, 2 exx. ł; *Psallus lepidus FIEB.: NBP, 1 ex. ł; *Psallus varians* (H.-S.): NBP, 1 ex. ł.

PENTATOMOMORPHA

SCUTELLERIDAE

**Eurygaster austriaca* (SCHR.): SW, 1 ex. p; *Eurygaster maura (L.): JM, 3 exx. p; JZP, 1 ex. ł; ŻO, 1 ex. ł; *Eurygaster testudinaria* (GEOFFR.): JM, 6 exx. p, 2 exx. ł; JRP, 1 ex. ł; NBP, 2 exx. ł.

PENTATOMIDAE

Graphosoma lineatum (L.): JM, 2 exx. p, 4 exx. ł; JZP, 2 exx. ł; NBP, 1 ex. ł; SK, 2 exx. ł; TK, 2 exx. p; *Aelia acuminata (L.): JM, 3 exx. p, 1 ex. zr; JZP, 3 exx. ł; NBP, 2 exx. ł; SW, 1 ex. p; ŻO, 1 ex. ł; *Eysarcoris aeneus* (SCOP.): JM, 3 exx. zr, 2 ex. p; DWK, 4 exx. ł; NBP, 1 ex. ł; SK, 1 ex. ł; ST, 1 ex. p; *Eysarcoris fabricii* KIRK.: NBP, 4 exx. ł, 3 exx. p; **Neottiglossa pusilla* (GMEL.): JZP, 2 exx. ł; NBP, 1 ex. ł; ST, 1 ex. p; *Holcostethus strictus vernalis* (WOLFF): JM, 3 exx. zr, 1 ex. p; JZP, 4 exx. ł; L, 1 ex. ł; NBP, 1 ex. ł; PK, 1 ex. p; ST, 1 ex. p; *Palomena prasina (L.): JM, 1 ex. zr; NBP, 1 ex. p; SK, 2 exx. ł; *Palomena viridissima* (PODA): JM, 1 ex. zr; **Dolycoris baccarum* (L.): BK, 1 ex. p; JM, 3 exx. zr, 10 exx. p; JZP, 5 exx. ł; NBP, 3 exx. ł, 2 exx. p; DWK, 2 exx. ł; SK, 3 exx. ł; ST, 1 ex. ł; *Carpocoris fuscispinus* (BOH.): DWK, 1 ex. ł; JM, 1 ex. p; JZP, 1 ex. ł; NBP, 1 ex. p, 1 ex. ł; SK, 1 ex. ł; **Carpocoris purpureipennis* (DE GEER): JM, 1 ex. zr, 1 ex. p; JZP, 1 ex. ł; DWK, 2 exx. ł; NBP, 1 ex. ł; PK, 3 exx. p; *Eurydema oleraceum* (L.): JM, 1 ex. zr, 1 ex. p; NBP, 6 exx. ł; DWK, 1 ex. ł; PK, 2 exx. p; **Piezodorus lituratus* (F.): JM, 2 exx. zr, 2 exx. p; DWK, 1 ex. ł; NBP, 2 exx. ł; **Pentatoma rufipes* (L.): JM, 4 exx. z; NBP, 5 exx. z; SK, 2 exx. ł; ŚK, 1 ex. p; ŻO, 2 exx. ł; *Troilus luridus (F.): NBP, 3 exx. p; *Picromerus bidens* (L.): NBP, 1 ex. ł; ST, 1 ex. p; *Zicrona caerulea (L.): JZP, 1 ex. ł.

ACANTHOSOMATIDAE

**Elasmucha fieberi* (JAK.): NBP, 1 ex. p; *Elasmucha grisea (L.): JM, 2 exx. p; SK, 3 exx. ł; SW, 1 ex. p; *Elasmotherus interstinctus* (L.): BK, 1 ex. p; ŚK, 1 ex. z.

PYRRHOCORIDAE

**Pyrrhocoris apterus* (L.): DWK, 1 ex. †; PK, 1 ex. p; SK, 1 ex. p.

PIESMATIDAE

*Piesma maculatum (LAP.): JM, 3 exx. zr; JZP, 1 ex. †.

COREIDAE

**Coreus marginatus* (L.): JM, 1 ex. zr, 3 exx. †, 1 ex. p; JZP, 3 exx. †; NBP, 3 exx. †.

RHOPALIDAE

**Myrmus miriformis* (FALL.): DWK, 1 exx. †; JM, 6 exx. p; SK, 1 ex. p; ST, 1 ex. p; SW, 1 ex. p; ŽO, 1 ex. †; *Rhopalus parumpunctatus* SCHILL.: BK, 1 ex. †; JM, 4 exx. p; JZP, 1 ex. †; DWK, 2 exx. †; ŽO, 1 ex. †; *Rhopalus subrufus* (GMEL.): DWK, 2 exx. †; JM, 1 ex. zr, 1 ex. p; PK, 1 ex. p; *Stictopleurus abutilon* (ROSSI): JM, 4 exx. p; JRP, 2 exx. †; PK, 1 ex. p; **Stictopleurus crassicornis* (L.): JM, 1 ex. p; NBP, 1 ex. †; **Stictopleurus punctatonervosus* (GOEZE): JM, 15 exx. p, 4 exx. zr; JZP, 2 exx. †; DWK, 6 exx. †; NBP, 16 exx. †; PK, 7 exx. p; SK, 6 exx. p; ST, 2 exx. †; SW, 2 exx. p; ŽO, 11 exx. †.

LYGAEIDAE

Nithecus jacobaeae (SCHILL.): DWK, 2 exx. †; JM, 1 ex. p; **Nysius helveticus* (H.-S.): DWK, 1 ex. †; **Nysius senecionis* (SCHILL.): JM, 1 ex. p; NBP, 12 exx. †; *Nysius thymi* (WOLFF): DWK, 5 exx. †; JM, 6 exx. p; NBP, 15 exx. †; **Ortholomus punctipennis* (H.-S.): DWK, 1 ex. †; **Kleidocerys resedae* (PANZ.): JM, 1 ex. p; JZP, 1 ex. †; NBP, 1 ex. †; SK, 1 ex. p; TK, 2 exx. p; ŽO, 2 exx. p.

BLISSIDAE

Ischnodemus sabuleti (FALL.): NBP, 2 exx. †.

CYMIDAE

Cymus aurescens DIST.: JZP, 12 exx. †; JM, 3 exx. zr, 1 ex. †; NBP, 1 ex. p; **Cymus clavicularis* (FALL.): JM, 1 ex. p; **Cymus melanocephalus* FIEB.: JM, 1 ex. †; *Cymus glandicolor* HAHN: JM, 1 ex. †; NBP, 3 exx. p.

GEOCORIDAE

*Geocoris dispar WAGA: DWK, 4 exx. †; JM, 1 ex. p.

RHYPAROCHROMIDAE

**Stygnocoris rusticus* (FALL.): JM, 4 exx. p; NBP, 1 ex. p, 6 exx. ł; SW, 6 exx. p;
**Stygnocoris sabulosus* (SCHILL.): NBP, 1 ex. ł; *Lasiosomus enervis* (H.-S.):
NBP, 1 ex. ł; *Drymus ryeii DGL. et SCOTT: JZP, 1 ex. ł; **Drymus sylvaticus* (F.): JM, 1 ex. ł; JZP, 1 ex. ł; NBP, 1 ex. ł; **Scolopostethus thomsoni*
REUT.: BK 4 exx. ł; JM, 5 exx. zr; JZP, 4 exx. ł; PK, 1 ex. p; ŚK, 2 exx. p;
**Sphragisticus nebulosus* (FALL.): DWK, 1 ex. ł; **Trapezonotus dispar* ST.:
TK, 1 ex. p.

ARADIDAE

*Aradus depressus (F.): JZP, 1 ex. ł.

Przegląd ciekawszych gatunków

Anthocoris amplicollis HORVÁTH (*Anthocoridae*) – Gatunek europejski, sięgający na wschód do Armenii i Azerbejdżanu. Z Polski znany do tej pory tylko z dwóch stanowisk: Wrocław (POLENTZ 1957) i Dziwna na wyspie Wolin (LIS 1992). W Górach Opawskich 1♀ zebrano na przydrożnej łące w rezerwacie „Nad Byстрыm Potokiem” w Dolinie Bystrego Potoku (20 V 2001).

Anthocoris simulans REUTER (*Anthocoridae*) – Gatunek zachodnioeuropejski; z naszego kraju wykazany tylko ze Środy Śląskiej, okolic Krakowa oraz ogólnikowo z zachodniej części Karpat (PÉRICART 1972). Na badanym terenie 1♂ został schwytany na przydrożnej łące w okolicach Średniej Kopy (7 VIII 2001).

Lygus punctatus ZETTERSTEDT (*Miridae*) – Gatunek euroszyberyjski; jego występowanie w Polsce było do tej pory wątpliwe, gdyż jak uważa GORCZYCA (1994) wszystkie jego dotychczasowe stanowiska dotyczyły w rzeczywistości błędnych oznaczeń dwóch pokrewnych mu gatunków – *L. wagneri* i *L. pratensis*. W Górach Opawskich zebrano 2♂♂ tego gatunku na dwóch różnych stanowiskach: Pokrzywna, łąki na Byстрыm Potokiem, 8 VIII 2001; Jarnołtówek, łąki na Żłotym Potokiem, 9 VIII 2002. Są to pierwsze pewne stwierdzenia tego gatunku w Polsce.

Criocoris nigripes FIEBER (*Miridae*) – Gatunek europejski, na wschód sięgający do Azerbejdżanu. Z Polski znany do tej pory tylko z Wyżyny Małopolskiej, Beskidu Wschodniego i Zachodniego, Kotliny Nowotarskiej, Pienin i Bieszczadów (GORCZYCA 1991). Na badanym terenie schwytano 1♀ (Jarnołtówek, przydrożne łąki, 11 VI 2000).

Lasiosomus enervis (HERRICH-SCHAEFFER) (*Rhyparochromidae*) – Gatunek europejski; w naszym kraju odławiany sporadycznie. Podawany dotychczas z Legnicy, Więszyc koło Kędzierzyna-Koźła (SCHOLZ 1931), Snieżnika

w Sudetach Wschodnich (POLENTZ 1944, 1957), Bytomia i Góry św. Anny na Górnym Śląsku (LIS 1989), Myślenic w Beskidzie Zachodnim (SMRE-CZYŃSKI 1954), oraz ze Stuposian w Bieszczadach (CMOLUCHOWA, LECHOWSKI 1977). Rezerwat „Nad Bystrym Potokiem” w Górach Opawskich (1♂, świeże łąki, 28 VI 1997) jest więc ósmym stanowiskiem tego gatunku w Polsce.

SUMMARY

A list of 142 species of terrestrial true-bugs (*Hemiptera: Heteroptera*) collected during field studies in the Góry Opawskie Mts. (1996–2001) is presented. 141 species are recorded for the first time from this area, and 105 species are new to the fauna of East Sudetes. The most interesting species are: *Anthocoris amplicolis* HORVÁTH (previously known only from two localities in Poland), *Anthocoris simulans* REUTER (known so far from three localities in the southern part of the country), *Lygus punctatus* ZETTERSTEDT (the first reliable Polish record), *Criocoris nigripes* FIEBER, and *Lasiosomus enervis* (HERRICH-SCHAEFFER).

PIŚMIENNICTWO

- AUKEMA B., RIEGER Ch. (red.) 1995: Catalogue of the *Heteroptera* of the Palaearctic Region, volume 1. The Netherlands Entomological Society, Wageningen. XXVI + 222 ss.
- AUKEMA B., RIEGER Ch. (red.) 1996: Catalogue of the *Heteroptera* of the Palaearctic Region, volume 2. The Netherlands Entomological Society, Wageningen. XIV + 361 ss.
- AUKEMA B., RIEGER Ch. (red.) 1999: Catalogue of the *Heteroptera* of the Palaearctic Region, volume 3. The Netherlands Entomological Society, Wageningen. XIV + 577 ss.
- AUKEMA B., RIEGER Ch. (red.) 2001: Catalogue of the *Heteroptera* of the Palaearctic Region, volume 4. The Netherlands Entomological Society, Wageningen. XIV + 346 ss.
- CMOLUCHOWA A., LECHOWSKI L. 1977: Uzupełnienie do poznania pluskwiaków różnoskrzydłych (*Hemiptera – Heteroptera*) Beskidu Wschodniego i Bieszczadów. Ann. UMCS, C, 32: 265-269.
- GORCZYCA J. 1991: *Phylinae (Heteroptera, Miridae)* of Poland. Ann. Upper Siles. Mus., Entomol., 2: 17-81.
- GORCZYCA J. 1994: The occurrence and distribution of species of the genus *Lygus* HAHN, 1833 (*Heteroptera: Miridae*) in Poland. Ann. Upper Siles. Mus., Entomol., 5: 177-179.
- HEBDA G. 1999: Nowe stanowiska rzadkich na terenie Polski pluskwiaków różnoskrzydłych (*Insecta: Heteroptera*). Acta ent. siles., 5-6 [1997-1998]: 11-13.
- KONDRACKI J. 1994: Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. PWN, Warszawa. 340 ss.
- KUŹNIEWSKI E. 1996: Ochrona przyrody na Śląsku Opolskim. PIN Instytut Śląski, Opole. 132 ss.

- LIS J. A. 1989: Pluskwiaki różnoskrzydłe (*Insecta: Heteroptera*) Wyżyny Śląskiej. Ann. Upper Siles. Mus. Bytom, Nat. Hist., **12**: 5-60.
- LIS J. A. 1992: New records of terrestrial bugs (*Heteroptera*) from the Wolin Island. Ann. Upper Siles. Mus., Entomol., **3**: 67-70.
- NOWAK A. 2001: Ostoje przyrody NATURA 2000 w województwie opolskim (konceptja regionalna). Pr. Opol. Tow. Przyj. Nauk., Wyd. III – Nauk Przyr., Zeszyt specjalny: 1-173.
- PÉRICART J. 1972: Hémiptères *Anthocoridae*, *Cimicidae* et *Microphysidae* de l'ouest paléarctique. Faune de l'Europe et du Bassin méditerranéen, **7**: 1-402.
- POLENTZ G. 1944: Beiträge zur Kenntnis der schlesischen Wanzen. Ztschr. Ent., **19**: 7-14.
- POLENTZ G. 1957: Beiträge zur Kenntnis mitteleuropäischer Wanzen (*Heteroptera*). Beitr. Ent., **7**: 16-19.
- SCHOLZ M. F. R. 1931: Verzeichnis der Wanzen Schlesiens. Ent. Anz. Wien, **11**: 140-143.
- SMRECZYŃSKI S. 1954: Materiały do fauny pluskwiaków (*Hemiptera*) Polski. Fragm. faun., **7**: 1-146.

OPINIE I KOMENTARZE – OPINIONS AND COMMENTS

W obronie wiarygodności – sprostowanie niektórych informacji zawartych w nr 57. „Katalogu Fauny Polski”

W latach 1971–1997 w Muzeum i Instytucie Zoologii PAN zrealizowana została przez spółkę autorską: BURAKOWSKI, MROCZKOWSKI i STEFAŃSKA – pomnikowa edycja polskiej koleopterologii, część XXIII „Katalogu Fauny Polski” („KFP”), zawierająca 21 tomów, w tym dwadzieścia (2. – 21.) o podstawowym znaczeniu dla faunistyki i zoogeografii chrząszczy. Mimo wielu mankamentów tej serii, powstałych ćwierć wieku temu przy ustalaniu założeń i kryteriów (m.in. kompromisowego, „tymczasowego” podziału obszaru Polski na krainy „do celów roboczych”), które jednak w żadnym przypadku nie obciążają trojga Autorów – wydawnictwa tego mogą nam pozazdrościć koleopterolodzy wszystkich pozostałych krajów europejskich, także tych najlepiej zbadanych i z najdłuższymi tradycjami. Poza niezaprzeczalnym tytułem do zasłużonej chwały samej spółki autorskiej, uczucie dumy z ukończenia podstawowej części opracowania powinno towarzyszyć każdemu z polskich chrząszczarzy, a zwłaszcza tych, którzy – jako współpracownicy – przyczynili się w dużym stopniu do zebrania informacji zawartych w nieopracowanych wcześniej kolekcjach przyrodniczych. Ponieważ miałem zaszczyt być jednym z dwóch pierwszych współpracowników, odczuwam szczególną satysfakcję z faktu, iż „finis coronat opus”, a jako wyróżnienie poczytuję sobie dedykację autorskie zamieszczone na moich egzemplarzach tomów 2. i 3.: „... z serdecznym podziękowaniem za cenną współpracę i przyjacielskie podejście do „Katalogu”.

To właśnie przyjacielskie podejście nakłada na mnie teraz obowiązek moralny zabrania głosu w sprawie sporych uchybień merytorycznych, jakie zakradły się do suplementarnego tomu 22 (nr 57. „KFP” – nazywanego dalej suplementem), oczekiwanego zresztą przez wszystkich chrząszczarzy z dużym zniecierpliwieniem, ale i z ciekawością. Z kilku powodów